

ТАУРА

Еженедельная газета Нуринаского района

№ 43 (46104)
СУББОТА,
13 октября
2001 года

Издаётся с 1 мая 1963 года

ГАЗЕТА ИЗДАЕТСЯ ПРИ ФИНАНСОВОЙ ПОДДЕРЖКЕ АКИМАТА И МАСЛИХАТА НУРИНСКОГО РАЙОНА

ЦЕНА ДОГОВОРНАЯ

НУРА АУДАНЫНЫҢ ШАХТЕР СЕЛОСЫНЫҢ
ӘКІМДІГІНЕ КАНДИДАТ

БАЛМАҒАМБЕТОВ АМАНТАЙ ӨКСІКБАЙҰЛЫ

1948 жылы Ақмола қаласында туған, қазақ, білім жоғары. Еңбек жолын 1966 жылы "Шахтер" совхозында жұмысшы ретінде бастаған. 1972 жылы Мичурин совхоз-техникумын, техник-механик мамандығы бойынша бітіріп шықты. 1972-1974 жылдар аралығында механик-контролер болып жұмыс істеді. 1985 жылы Целиноград инженерлік құрылыс институтын, инженер-механик мамандығы бойынша бітіріп шықты. 1974-1986 жылдарда - №1 трактор бригадасының бригадирі, 1986-1989 ж. совхоздың кәсіпқандар комитетінің төрағасы, 1989-1998 жылдарда №1 трактор бригадасының бригадирі. Еңбектегі жетістіктері үшін "Құрмет белгісі", "Еңбек Қызыл Ту" ордендерімен марапатталды. Ауылдың, ауылдың дамуын қосқан үлестері үшін, ерен еңбегі үшін А.Ө. Балмағамбетовке Қазақ ССР-інің Мемлекеттік сыйлығының лауреаты атағы берілді. 1998 жылдың қарашасынан "Шахтер" селосының әкімі болып қызмет атқарады.

БАҒДАРЛАМА

Мен, Шахтер селосының әкіміне үміткер бола отырып, өзімнің әрі қарайғы жұмысыма барлық күш-жігерімді, халыққа медициналық қызмет көрсетуді жақсартуға, жалпы білім беретін мектептің толыққанды жұмыс істеуін қамтамасыз етуге, халықты жұмыспен қамтуға, зейнетке мен жәрдемқасындар кезінде төлеуіне, соғыс ардагерлеріне, мүгедектерге, табысы аз отбасыларға нақты көмек көрсетуге ниеттенмін.

Осы ниеттерімді толық іске асыру үшін, барлық шараларды қолданамын; яғни жергілікті бюджетке салықтың және басқа да төлемдердің толық түсуіне ықпал етемін.

Еңбек ұжымдары, шаруа қожалықтары, орта және шағын бизнестегі кәсіпкерлер тегіс дерлік бірқалыпты жұмыс істеуі керек.

Елді мекенді көгалдандыру, тазарту, көркейту бағытында, көше жолдарын жақсарту және қоғамдық тәртіпті нығайту мәселелеріне де ерекше көңіл бөлемін.

КАНДИДАТ В АКІМЫ СЕЛА ШАХТЕРСКОЕ
НУРИНСКОГО РАЙОНА

БАЛМАҒАМБЕТОВ АМАНТАЙ УКСЫКБАЕВИЧ

Родился в 1948 году в городе Ақмолинске, қазақ, образование высшее. Трудовую деятельность начал в 1966 году рабочим совхоза "Шахтер". В 1972 году окончил Мичуринский совхоз-техникум по специальности техник-механик. С 1972 по 1974 годы работал механиком-контролером в МТМ села Шахтер. В 1985 году окончил Целиноградский инженерно-строительный институт по специальности инженер - механик.

1974-1986 годы — бригадир тракторной бригады №1, 1986-1989 годы — председатель профсоюзного комитета совхоза, 1989-1998 годы — бригадир тракторной бригады №1 совхоза "Шахтер".

За трудовые успехи награжден орденами "Знак Почета", "Трудового Красного Знамени". За внесенный вклад в развитие района и села, плодотворный труд Балмағамбетову А.У. присвоено звание Лауреата Государственной премии Казахстана ССР.

С ноября 1998 года работает акимом села Шахтерское.

ПРОГРАММА

Я, как кандидат в акимы села Шахтерское, намерен в дальнейшей своей деятельности прилагать все свои усилия по улучшению медицинского обслуживания населения, оказывать конкретное влияние по обеспечению нормального функционирования общеобразовательной школы, занятости населения, своевременной выплате пенсий и пособий, оказанию конкретной помощи малообеспеченным семьям, ветеранам войны и труда, инвалидам.

Для того чтобы реально осуществились мои намерения, буду принимать меры и способствовать своевременному поступлению налоговых платежей в бюджет со всех юридических и физических лиц населенного пункта. Как следствие, должны стабильно работать трудовые коллективы, крестьянские хозяйства и предприниматели в малом и среднем бизнесе.

Буду работать над вопросами озеленения и благоустройства населенного пункта, улучшения состояния уличных дорог, а также охраны общественного порядка.

НУРА АУДАНЫНЫҢ ШАХТЕР СЕЛОСЫНЫҢ
ӘКІМДІГІНЕ КАНДИДАТ

КОНЬКОВ ВЛАДИМИР ВАЛЕРЬЕВИЧ

Коньков Владимир Валерьевич 1973 жылы 12 желтоқсанда Қарағанды облысы, Нура ауданының Шахтер селосында туылды. Білімі - жоғары, 1996 жылы Қарағанды медициналық институтын дәрігер-стоматолог мамандығы бойынша бітірді.

Еңбек жолын 1997 жылы Майоровка селосында дәрігер-стоматолог болып бастады. 2000 жылы Шахтер селосындағы дәрігерлік амбулаторияға ауысты.

2001 жылдың наурызынан "Шахтерское" ЖШС-тің қырман менеджерісі болып жұмыс істейді.

БАҒДАРЛАМА

Мен, Коньков Владимир Валерьевич, "Шахтер" селосының әкіміне өзімді ұсынып отыра, осы бағдарламамды толық орындауға бар күш жігерімді жұмсауға міндеттенемін.

1. Қазақстан Республикасы Президентінің, Үкіметінің барлық Заңдарының, Қаулыларының жүзеге асырылуына, толық орындалуына барлық мүмкіндіктерді пайдалану.

2. Жастар тәрбиесіне ерекше көңіл бөлу: сауатты, дені сау, еңбеккер, мәдениетті жас ұрпақ біздің келешегіміз. Осы мәселемен денсаулық сақтау, білім беру, спортты дамыту және мәдениет бірге ұштасып жатыр.

3. Ауылды көркейтумен шұғылдану.

4. Соғыс ардагерлеріне, мүгедектерге, жалғыздікті, көпбалалы, табысы аз отбасыларына көмек көрсету.

КАНДИДАТ В АКІМЫ СЕЛА ШАХТЕРСКОЕ
НУРИНСКОГО РАЙОНА

КОНЬКОВ ВЛАДИМИР ВАЛЕРЬЕВИЧ

Коньков Владимир Валерьевич родился 12 декабря 1973 года в селе Шахтерское Нуринаского района Карагандинской области.

Образование высшее, в 1996 году окончил Карагандинский медицинский институт по специальности врач - стоматолог.

Трудовую деятельность начал в 1997 году врачом-стоматологом села Майоровка Нуринаского района.

В 2000 году переехал в семейно-врачебную амбулаторию села Шахтерское. С марта 2001 года работает заведующим тока ТОО "Шахтерское".

ПРОГРАММА

Я, Коньков Владимир Валерьевич, выдвигаю свою кандидатуру в акимы села Шахтерское, обязуюсь приложить все усилия, чтобы исполнить свою программу:

1. Использовать свои возможности для правильного внедрения законов и постановлений Президента РК и Правительства.

2. Особое внимание уделять воспитанию молодого поколения: грамотное, здоровое, трудолюбивое, культурное молодое поколение — залог нашего будущего. В этом вопросе заключены задачи медицины, образования, культуры и спорта.

3. Заниматься благоустройством села.

4. Всесторонне оказывать помощь ветеранам ВОВ, инвалидам, престарелым и одиноким людям, многодетным и малоимущим семьям.

ЧТО СДЕЛАНО

Районной комиссией по защите прав несовершеннолетних принимаются конкретные меры по выполнению решения акима области № 47 от 25.03.2000г. «О региональной комплексной программе в борьбе с беспризорностью среди несовершеннолетних, оказанию социальной и психолого-педагогической помощи детям, попавшим в зону социального неблагополучия» и «Программы борьбы с преступностью в Республике Казахстан на 2000-2002 годы».

За 1 полугодие 2001 года комиссией по защите прав несовершеннолетних проведено: 6 заседаний, на которых рассмотрено 29 материалов, в том числе 14 в отношении подростков. Комиссией произведены проверки правовой воспитательной работы в 18 организациях образования. Заслушано на комиссии 13 общественных воспитателей, 11 руководителей организаций образования, инспектора ГДН РОВД.

Анализ состояния преступности среди несовершеннолетних, согласно статистике ГДН Нуринаского РОВД свидетельствует о снижении роста преступности среди несовершеннолетних. За 1 полугодие 2001 года несовершеннолетними на территории района совершено 4 преступления против 8 преступлений за аналогичный период прошлого года. Совершенные преступления выпадают на учащихся; КСШ №1 — Фомичев В., 1986 г.р., Сугак Алексей, проживающий в

В борьбе с преступностью и правонарушениями среди несовершеннолетних

другом районе; Кировская СШ — Жолдыкеев С., 1985 г.р., Круч, 1983 г.р., с. Шахтер, который на момент преступления является несовершеннолетним. Преступления имущественного характера — кража чужого имущества.

В целях предупреждения преступлений среди несовершеннолетних, выявления правонарушителей, а также подростков, употребляющих спиртные напитки, сильнотоксичные вещества, взрослых организаторов и подстрекателей были проведены комплексные профилактические отработки, рейды — «Подросток», «Здоровье», «Быт», «Улица», «Правопорядок», месячники по всеобщему, совместно проведено с ИДН районом — 40, доставлено в ГДН Нуринаского РОВД — 72 несовершеннолетних, 25 неблагополучных семей.

Особое внимание комиссия уделяла профилактике безнадзорности и беспризорности несовершеннолетних. За 1 полугодие в центре временной изоляции, адаптации и реабилитации несовершеннолетних направлены 12 детей и подростков, чьи родители лишены родительских прав и 5 детей определены в приют «Надежда» г. Темиртау по личному заявлению родителей. В ЦВИАРН г. Астаны были помещены 2 подростка самостоятельно ушедших из дома.

Несовершеннолетние возвращены в семью, в отношении родителей приняты административные меры за невыполнение обязанно-

стей по воспитанию детей. Во время совместных рейдов по выявлению детей, занятых попрошайничеством в период летних каникул на территории района были выявлены два воспитанника школы-интернат № 3 г. Темиртау: Одинцов Женя и Иванаускайте Саша, которые решением акима района были определены в детский дом. За вовлечение в антиобщественные действия, т.е. попрошайничество, привлечена к уголовной ответственности по ст. 132 УК РК, состоящая на учете как неблагополучная семья Исанина Н., проживающая в с. Тассуат. С целью выявления среди подростков употребления токсических и наркотических веществ, профилактическая работа проводится районным врачом-наркологом. На сегодняшний день несовершеннолетних по району, состоящих на учете у нарколога, употребляющих наркотические вещества, не значится.

Всего на учете в ГДН Нуринаского РОВД состоят 55 несовершеннолетних: за совершение кражи — 13, за уклонение от учебы — 16, бродяжничество — 5, употребление спиртных напитков — 13, общественного деяния — 1, привлечены к уголовной ответственности — 7, и 34 неблагополучных семей. В районный суд направлены 4 материала с ходатайством о лишении родительских прав, из них фактически лишены родительских прав — 2.

Осуществлялись проверки совместно с правоохранительными

органами развлекательных учреждений и торговых точек на предмет реализации спиртных напитков и табачной продукции несовершеннолетним, выявлено два случая продажи табачных изделий. Для соблюдения обеспечения и защиты прав несовершеннолетних в организациях образования проводятся разъяснительные беседы с родителями и учащимися с участием представителей правоохранительных органов, суда, прокуратуры, здравоохранения. Практикуется проведение обучающих тренингов, семинаров, лекций с целью формирования умений и навыков, психологической защиты от вовлечения в наркотизацию и антисоциальную деятельность. При районном отделе образования создана рабочая группа по координации и реализации плана организационно-практических мероприятий по предупреждению преступлений, правонарушений, безнадзорности и травматизма, обеспечению полной посещаемости учащихся школ. В организациях образования организован правовой всеобщий, установлен единый «День правовых знаний» — последняя пятница каждого месяца, функционируют советы по профилактике правонарушений и преступлений, отряды содействия полиции, совершенствуется работа попечительских советов. Комиссия совместно с организациями образования проводит акции, благотворительные обеды и концерты,

создан шахматный клуб, работают спортивные секции и кружки по интересам. При 35 организациях образования созданы пункты для оказания помощи детям из малообеспеченных семей. Через фонд всеобща на сумму 500 тыс. тенге оказана помощь 340 остро нуждающимся учащимся, на сумму 200 тыс. тенге акимом района оказана помощь 85 сиротам и опекаемым детям. К началу 2001-2002 учебного года через фонд всеобща выделено 1 250 000 тенге для оказания помощи в одежде и обуви остро нуждающимся учащимся. Проведена благотворительная республиканская акция «Кел, балалар, оқылық!».

В период летних каникул особое внимание уделялось организации летнего отдыха, оздоровления и занятости детей и подростков, согласно решению акима района от 25.05.2001 года за № 133. С целью выполнения решения акима района в организациях образования функционировали: 36 пришкольных лагерей, из них — 27 с питанием, 9 — без питания, 42 оздоровительных площадок, 7 учебных производственных бригад, 35 ремонтно-строительных бригад, дворовый клуб «Болашақ» при детской спортивной школе. Во всех организациях района восстановлены спортплощадки и по месту жительства. Для организации питания в пришкольных лагерях через фонд всеобща было выделено

419 тыс. тенге. Согласно «Районной программы временного трудоустройства детей и подростков на период летних каникул» было трудоустроено 188 несовершеннолетних, из них по программе «Трудный подросток» — 31 несовершеннолетний, состоящий на учете ИДН.

Через областной региональный фонд для малоимущих 20 детей-сирот были направлены в лагерь отдыха «Космонавт».

Районным отделом образования проводится работа с целью оказания помощи для обследования здоровья детей и подростков, их воспитания и лечения с отклонениями физического и психического развития.

Районная комиссия по защите прав несовершеннолетних уделяет постоянное внимание организации правового воспитания и обучения, нравственно-полового воспитания и навыков ЗОЖ, с целью социальной защиты несовершеннолетних и предупреждения правонарушений и преступлений, а также координации деятельности всех исполнительных структур, общественных формирований в осуществлении защиты, законных интересов и охраны прав несовершеннолетних.

А. ЕСМАҒАМБЕТОВА,
председатель комиссии по защите прав несовершеннолетних, заместитель акима района.

ӨНЕГЕЛІ ӨМІР

Поздравляем!

ЯЦУЦЕНКО Нину Львовну и ЯЦУЦЕНКО Николая Михайловича – первоцелинников из села Ахметауылы с 70-летием!
Пусть вам будут к лицу ваши годы,
Годы верных и мудрых дел.
Пусть окажутся в прошлом невзгоды.
Юбилей для мечты не предел.
Желаем крепкого здоровья, долгих лет жизни, благополучия!

С поздравлениями, семья Калашниковых,
Барчап, Логвиненко и Серых.

Құттықтаймыз!

Кертінді ауылының тұрғыны АЛИШЕВА Жанылғанға! Сізді 60 жасқа толған мерейтойыңызбен шын жүректен құттықтаймыз, мықты денсаулық, ұзақ ғұмыр, мол бақыт тілейміз.

Жайдары жаз күніндей пейіліңіз,
Шуақты нұрға толсын өміріңіз.
Торқалы тойыңызға арнап айтқан,
Лайым, қабыл болсын лебіміз!
Ізгі тілекпен: жолдасы - Қали, балалары - Сағынай, Райхан, Раушан, Шынар, Жұпар, Гүлнар, күйеубаласы Самат, немерелері.

Киевка кентінің тұрғыны ШАЛҒЫМБЕКОВ Балмағамбет Батықұлына!

Сізді 50 жасқа толған мерейтойыңызбен құттықтаймыз. Мықты денсаулық, ұзақ ғұмыр, мол бақыт тілейміз.

Ақ көңіл қамқорлығың арқасында,
Әрдайым орның бөлек ортамызда
Жарқылдап аман-есен жүре берші.
Сүйеу боп туысқанға, отбасына!
Тілек білдіруші: жолдасыңыз Айман, ұлың Жанат.

Киевка кентінің тұрғыны ШАЛҒЫМБЕКОВ Балмағамбет Батықұлына!

Сізді 50 жасыңызбен шын жүректен құттықтаймыз. Зор денсаулық, баянды бақыт, шадыман шаттық, қажымас қайрат тілейміз.

Ақ тілекті айтатын саған бүгін
Ең әуелі керек ғой амандығың
Алда көрер қызығың көп болсын деп
Тіршіліктің тілейміз шаттық нұрын!
Ізгі тілекпен: Мартай, Айша, Бауыржан, Әсемгүл, Жәмиля. Ивановка ауылы.

Көбетей ауылының тұрғыны Зинаш Ақмедияқызына!

Сізді 54 жасқа толған мерейлі мерекенізбен шын жүректен құттықтаймыз, жан Ана! Мықты денсаулық, ұзақ ғұмыр, ашық аспан, мол бақыт тілейміз. Өмірдің барлық жақсылығына кенеле беріңіз.

Жан ана, туған күнің құтты болсын,
Шаттықпен өмірің нұрға толсын.
Ұзақ өмір жасай бер жүзге дейін,
Ұрпағыңмен арқашан ортақ болсын!
Бәрінен де ана қымбат балаға,
Асыл апаң ардақтың да, дана да.
Бізбен бірге тойлап барлық қызықты,
Ортамызда шалқып жүрші, жан ана!

Тілек білдірушілер: балалары - Анар, Гүлнар, Мұратбек, Қайрат, Гауһар, Ануар, Назгүл, Асқар, Айдын, Лаура, немерелері - Айнұр, Айкерім, Марлен, Шығыс, Меруерт, Темірлан, Бекзат, Қамшат, Айлана.

Из истории финансового отдела

За последние годы много было рассказано на страницах районной газеты об истории Нуринаского района, о становлении колхозов, совхозов, предприятий и районных организаций. С каждым годом все дальше и дальше уходит от нас, стираются в памяти народные события тех лет. Сегодня я хочу напомнить читателям газеты «Нұра» о том, что с образованием Нуринаского района, естественно, возродились руководящие органы: райком партии, райисполком с его многочисленными отделами. Известно то, что в те далекие годы зарождались такие отделы, как районо, райздрав, райфо, банки, сберкасса и др. До конца пятидесятых годов вместо райсельхозуправления существовало райзо (районный земельный отдел).

Когда-то при райисполкоме в 1928 году была создана финчасть, которая составляла тот маленький бюджет, распределяла его среди малочисленного состава медиков, учителей, административных органов и т.д. И только в 1936 году впервые был образован районный финансовый отдел при исполнительной власти с определенными полномочиями. Что характерно, в архивных документах более ярче отражаются учреждения образования, культуры, медицины, нежели деятельность райфо того времени. И все же, память людская и архивные документы донесли до нас имена первых работников финансовой части райисполкома.

1931 год. Заведующим финчастью райисполкома работал Шотпаков, 1907 г.р. образование начальное, инспекторами работали Садыков, Усабаев Балтабай, Васенов Федор, бухгалтер Исакова и счетовод Калдыров.

Известно и то, что в 1932-33 годах заведующим финансовой частью работал Идрис Утешев, затем в разные годы работали Кали Коршинбеков, Усембеков Койшибай. Во время Великой Отечественной войны райфинотдел возглавлял Абылкасимов. Позже работал Молдабеков (во времена целины). В 1960-65 годы заведующим райфо работал Аген Мухашевич Тенкебаев. По его воспоминаниям можно было судить о том, какая строгость была установлена в то время: задержка зарплат на один день в любой бюджетной организации могла обернуться серьезным внушительным разговором на бюро райкома партии. Долгое время возглавлял отдел районного финансового органа ветеран войны Ниязов Култас Задович. Некоторое время в должности заведующего пребывал Т. Исмагамбетов, сейчас возглавляет райфинотдел Николай Анатольевич Баранов. Как и в любой организации в райфинотделе есть свои ветераны. Много лет успешно трудились в райфо Сатенов Тулеубай, Букпа Абилов, Николай Васильевич Блюменштейн, Любовь Васильевна Камнева. И сейчас в райфинотделе много лет работают Н.Г. Шмидке, Г.Г. Голошук и другие.

Главное то, что финансовый центр в районе, четко и уверенно выполняет свою работу: составление бюджета района, осуществление контроля за его целевым использованием, распределение бюджета между бюджетными организациями, не забывая при этом и про социальные нужды. Недаром, многие называют райфинотдел — мозговым центром района, где трудятся специалисты — профессионалы, готовые всегда дать консультацию, прийти на помощь в решении производственных и социально-бытовых задач.

Сегодня райфинотделу 65 лет! Хотя история зарождения финансовой части райисполкома стоит 8-ю годами старше. Что можно сказать работникам райфо в такой знаменательный для них день? Здоровья, семейного благополучия и счастья. А еще... чтобы бюджет был переполнен и зарплата увеличилась, а значит, и пенсии всегда в срок... Пусть сбудутся эти пожелания.

П. НАЗАРКИН.

Ғалым, аудармашы, сыншы, тарихшы, Сәйділ Омарұлы Талжанов 1906 ж. Нұры бойындағы Қаракемер деген жердегі (қазіргі Ақмешіт шаруа қожалығы) Токтамыс аралында дүниеге келген. Руы - Тілен. Бейтіден: Талжан, Бұйрабек, Шоқыбас, Қалмағанбет, Талжаннан Омар, Омардан Әшім, Сәйділ туалы.

Сәйділ 1928 жылы Ташкенттегі Орта Азия университетінің шығыс факультетіне оқуға түседі. 1931 жылы Алматыға келсе, ағасы Әшім түрмеде екен. Оның артында екі баласы: Өрім, Кәмила деген қыз бала қалады. Сәйділ ағай оқуын тоқтатып, ағасының отбасына көмектеседі. 1937 жылы Сәйділ ағаның өзін де "халық жауы" деп ұстап әкетеді.

1949 жыл. Алматы қаласы. Заң институтында оқитын ағайым Қажыбеков Зада мен Тау-кен институтында оқитын Әшімов Өрім маған келіп, Сәйділ ағаның аман-есен елге оралғанын, өзі қазір осында екенін, мені алып кел деп екеуін жібергенін айтты. Біз құстай ұшып Зура төтейдің шешесінің үйіне бардық. (Шешей Шокан Уәлихановтың қарындасына туалы). Сәйділ аға мені күшіп сүйіп, оқуға жібергені үшін Құлайша жеңгесіне алғыс айтты. Сәйділ ағаның жұбайы Зура жеңгей барлық қиыншылықты мойнымен көтерген қара нар еді. Барлық саналы өмірін қайнағысының баласы Өрім мен өз баласы Эмильді аман сақтау халінде болды. Захар ауылына келіп, өгіз арбамен Ақмола қаласына кіре тартады. "Халық жауының" әйелі, балалары деген атты естімеуге тырысады. Өрімді Киевқадағы мектепке оқуға береді. Онда Талжанмен бірге туысқан Бұйрабектің Әкімбегінің, Сәйділ қарындасы Айнылдың жаңулары тұрушы еді. Әкімбек - сабырлы, байсалды, ақылды, жомарт, жоқшылық көрген адамға қол ұшын беретін кең пейілді адам еді.

1932 жылы өзімен бірге туған Кертай ағасының Ережеп деген баласы әке-шешесі аштан өлгенде, шегіртке теріп жеп, аңызда қалады. Оны Василий дейтін агроном тауып алып бала етеді. Кейін тірі қалған баланы тауып, Васильевич Кертаев болсын, сен болмасаң, бұл бала өлетін еді, сондықтан да сен әкесі болуға лайықсың", - дейді Әкімбек. Ережеп (Абрек) Васильевич туралы Сәйділ ағай былай дейді: "Мұндай бауырмал, ақылды, парасатты інімді ешбір туыстарыммен салыстыра алмайтын. Ағып тұрған шешен, орыс тілін өз тіліндей жақсы біледі. Жар таңдауға да қателеспеген. Люба келін қандай келісті. Оя мен Жена өз балаларымдай. Ашаршылық жылдары Ережептің мәңгі есінде қалды" - деп отырушы еді Сәйділ ағай.

Зура жеңгей елге келгенде бізге қалжындап: өмірім сендердің ағаларыңның соңында қапшық арқалауымен өтті. Баяғыдағы декабристердің әйелдері күйеулерінің сондарынан пәусекменен жүрген. Олар туралы том-том кітап жазылды. Біздер туралы әлі ешнәрсе жоқ деп отырушы еді. Шыңдығында Зура жеңгейдің өмірінің әр кезеңі бір-бір кітап. Жақында "Хабар" арнасынан АЛЖИР тұтқындары туралы кинофильмнің үзіндісі берілді, оған қатты қуандық.

Зура жеңгей шынында да ағайға сүйеніш, таяныш болған адал жар еді. Үйленгендеріне жыл гана толған кезде ұсталған Сәйділ: "Зура, мен ұзаққа кетіп барамын, жасың ғой бағыңды байлама" дегенде ешқайда мойын бурмаған да Зукен, ағайын-туыс "халық жауының әйелі" деп безіп кеткенде тас түйін боп бекінген де осы Зукен, 1954 жылы сонау Тайгадан оралса да паспортсыз екі жыл жүрген Сәйділ

ағаның соңғы сергелденіне де таяныш, сүйеніш болған осы Зурекең.

1957 ж. ағаларың жүргенін қатты ауырып, бәрімізді қаты састырғаны бар. Бірде екі бүктелген қағазды қолыма ұстата берді. "Зураға" деп бастапты.

Аяйтын малым да жоқ, басым да жоқ, Жанашыр, дос, туысқан, қасым да жоқ. Құлазып құба жонда құр сандалдым Алдыма даяр тұрған асым да жоқ.

Сол күнде сүйенгенім жаным сенсің, Таяныш, тиянағым барым сенсің Сібірте сергелденде жүрген шақта Артыман іздеп тапқан жарым сенсің.

Мен сені ұмытпаспын өлгенде де, Апарып қу молаға көмгенде де Баланың анасына тиме дермін Сұм ажал маған төніп келгенде де.

Көрдің ғой талай-талай замандарды, Өсекші, жауыз-пасық жамандарды, Сұрапыл сол дозактан құтылдың да Түзеліп көрдің тағы жанарғанды.

Байлық та, кедейлік те қолдың кірі Өтер де, ұмытылар жүрсен тірі Өлмеген аман бар ма, өмірге кеп, Біз де сол сонау өткен көптің бірі.

Жәннәтім, Өрім, Эмиль болсын аман Едігенін көр қызығын бердім саған Ренжітпе Жәннәтімді ерекше ұста Жұлдызым, жолаушы ғой оқшау туған.

Ойлама, бұл сөзімді құр байбалам Әйтеуір осы күні көңіл алаң Телміріп төніп тұрған ажал да жоқ Білмеймін, неге екені көп ойланам.

Пәле де айтқан жерде, жүрер аулақ Ажал да ала қоймас кәзір жаулап, Кеп қалса, тұтқиылдан шошып жүрме Ескерттім алды ала көңілді аулап.

Сәйділ, 15.09.1957 ж.

Ағаларың осы ауырғаннан кейін 15 жыл өмір сүрді. Бара-бара бұл өленге етіміз үйреніп, әнге салып айтатын болдық. Дозактың қаншама орамынан өткен Зура шешейдің кім екенін толық аңғартқандай.

Кейінде де Алматыға жол түсіп, бір-екі рет бардым. Ақырғы кездесуімде: "біз де қанша жүре береміз, уақыт таянған сияқты. Жазатынрыңдарыңды жазып алып қалыңдар" - деп күлетін. Біз: - Әлі де шашыңыз қап-қара десек, өзін осы шашымының қарлығынан ұламын, - дейтін. Сүйткен қайран жеңешем, жол апатынан қайтыс болды.

Захар селосындағы аға атымен аталатын мектептің музей үйінің бір бұрышы Зура жеңгемізге арналыпты. Бұл да мектептің мұғалімдер ұжымының оның кім екенін бағалап, Сәйділ ағайды адамға адал жар бола білгенінің куәсі іспетті.

Сәйділ аға 1972 ж. желтоқсанның 10 күні жүрек ауруынан кенеттен қайтыс болды. Жора-жолдастары Іслом Жарылғапов, Кенжеғали Райбаев, жергілікті ақын, Киевка селосының тұрғыны марқұм Зейнікен Жүнісов: "Сәйділ өліміне":
Жазушы, аудармашы, әрі ғалым,
Асылдың таңдай білген асылдарын
Өмірден шындықпенен шырын жиып
Ұрпағының алдына тартты бәрін.

Өзі жоқ, өшпейтіндей ізі қалды
Сұм ажал алып кетті абзал жанды
Кешегі ел ағасы Сәйділ ғалым
Тұлға еді салихалы, салқын қанды.

Терең ой, дана ақылдың иесі еді. Істері Бейімбет, Сәкенге үйлеседі. Ұрпағы үшін, халқы үшін қайрат ету Жасынан таңдап алған үлесі еді.

Малға кедей, ақыл-ойға бай болды, Сегіз қырлы, әр саласы сай болды Таңдамалы еңбектерін аударып, Өнеге етті Пушкин, Гете, Байронды.

Ақылшымыз, асылымыз, ағамыз Ел ішінде ерекше еді бағаныз Әр жыл сайын атыңдағы көшеде Еске аламыз, құрмет шамын жағамыз. Желтоқсан 1975 ж.

Сәйділ аға "Өткен күндер сөйлейді" деген соңғы еңбегінің алғы сөзінде: "Сол дәуірдегі нәрлі, өнерлі, қабырғалы қайраткер ағалардың арасында өстік. Еңбекке үлере отырғаным 15 жыл толды. Бұл шағын мерзім ішінде екі диссертация жаздым. Әлем әдебиетінен, орыс классиктерінен бірқыдыру аударма жасадым, төл әңгімелер, повестер жаздым. Өнер, ғылым мәселелері жөнінен Алматы, Москва аудиоторияларында баяндама жасадым. Жастар арасында, мектеп шәкірттері алдында туған әдебиет жайлы әңгімелер айтқыштадым. 66 жасым ішінде қуныға, құшырлана рахаттана еңбек істеген 15 жылма өкпем жоқ. Дәл бүгін осы бір көңілдімдегі көп елестің суреті болмаса да, шежіресіндегі әңгімелерді аяқтадым.

Назарына бүгінгі ұсынармын — осы ғана. Көл-көсір роман бермеді деп өкпелеме. Біріншіден, бәріміз роман жазсақ, оны кім оқиды? Жаман романшық болғаннан жақсы оқырман болғаннан артық. Екіншіден, роман жазу екінің бірінің қолынан келе бермейді ғой.

Крылов атай айтпақшы: "Бұлбұл болып қырылдағаннан, шымшық болып шырылдаған артық", - деп ойладым. Халқым да "Әліңді білмей әлек болма, көрпене қарап көсіл", - демеді ме? Үшіншіден, біз көрген-білгенімізді, өткен, дұрыс жеткізе алмаймыз, әйтпесе жалғаны жоқ ақиқат өмірдің өзі роман ғой".

Өмірінің соңғы күнгі жағаны - барлық өмірін қамтитын арнау сөзі іспетті. Ақтық демі біткенше қаламын қолдан түсірмей серт ұстап өткен қайраткер ағаның аруағына қалай бас иемесің?! Соған "Өткен күндер сөйлейді" алты жылдан кейін жарық көріп, ел игілігіне айналды.

Көзіңгі жас ұрпақ әрбір минуты мәңгілікке тең 19 жыл бойы зарығып та, қайғырып та күту дегеннің не екенін толық сезінбес... бүкіл осы уақыт ішінде мен әр сәт сайын еркіндік деген қасиетті сөзді дұғалай қайталаумен болдым. Жасыраы жоқ мен жалған достарымнан кек аламын деп те минут сайын қайталайтынмын. Бірақ ол кезде оларды білмей дінкем құрылды.

Мені аман алып қалған да сол бір бейхабарлықым, ал ең бастысы шындықтың түбі салтанат құратынына деген сенім болды. Бүгінде мен бақыттымын, көзден бұл-бұл ұшқан семьяммен қауыштым, азатпын, сүйікті жұмысыммен айналасудамын, - деп жазды Сәйділ аға 1971 ж. Шахмардан Есенова жазған хатында. Сәйділ аға армандаған еркіндік, тәуелсіздіктің 10 жылдығын тойлайтын деп отырмыз. Көк байрағымыз аспан көгінде желбіреп, қазақ халқының тәуелсіздігі салтанат құрып көркейе берсін!

Көбек АХМЕТЖАНҰЛЫ,
зейнеткер-ұстаз.
Әниә ӘКІМБЕКҚЫЗЫ,
зейнеткер-ұстаз.

15 октября — в Международном день сельских женщин — проводится "День открытых дверей" для организации бесплатной юридической, психологической и медицинской помощи женщинам, медико-педагогической, психологической консультаций в учреждениях образования.

Районная комиссия по делам семьи и женщин.

Считать недействительным утерянное Положение первичной профсоюзной организации Нуринаского ЦРБ — филиала профсоюза работников здравоохранения Республики Казахстан.

Аудан әкімі аппараты және аудандық Мәслихат Майоровқа ауылының әкімі Оспанов Төлеген Қамзеулына аяулы анасының қайтыс болуына байланысты қайғысына ортақтасып, көңіл айтады.

Так называется начавшийся смотр-конкурс художественной самодеятельности среди трудовых коллективов Нуринаского района, посвященный 10-летию Независимости Республики Казахстан.

Смотр-конкурс "Туған елім" проводится в целях дальнейшего развития художественного мастерства среди трудовых коллективов района, выявления новых талантов в музыкальном и танцевальном жанрах, среди исполнителей песен и танцев народов, проживающих на территории Республики Казахстан.

Смотр-конкурс состоит из трех туров: 1 тур — отборочный на местах, который проводится до 10 октября, 2 тур — кустовый (с выездом жюри), 3 тур — районный. Лучшие исполнители станут участниками праздничного гала-концерта, посвященного Дню Республики, примут участие в концертных программах, посвященных Дню работника сельского хозяйства и Дню Нуринаского района в г. Караганда.

Самодельные артисты 1 куста из сел Кертинди, Алғабас, Балықтыколь, Кантай, Ақмешіт, Ивановка, Тассуат соберутся в селе Ақмешіт 12 октября. I куст объединил участников художественной самодеятельности трудовых коллективов сел Изенды, Жараспай, Амантау, Щер-

будет осуществляться за счет спонсорской помощи со стороны хозяйствующих субъектов.

Помимо ансамблевого и сольного исполнения программы смотра-конкурса будут содержаться танцевальные номера, коллективное исполнение — хор, оркестр, театрализованные сценки. А критериями оценки станут исполнительское мастерство, сценическая культура исполнения, артистичность, сценические костюмы, музыкальное сопровождение.

Оргкомитетом, куда вошли З.Л. Даутова — зав. отделом внутренней политики и соц. сферы аппарата акима района, С.Ф. Ибрайбеков — зав. отделом культуры, Б.М. Тайбеков — аким п. Киевка, С.С. Жумабеков — зав. районо, А.З. Каирбекова — главный специалист орготдела, предусмотрено поощрение за I-II места, а также приз зрительских симпатий, призы лучшим исполнителям в вокальном и танцевальном жанрах.

Итак, смотр-конкурс художественной самодеятельности среди трудовых коллективов Нуринаского района "Туған елім", посвященный 10-летию Независимости Республики Казахстан, приближается к II этапу. Надеемся, что он поможет выявить новые таланты и будет способствовать дальнейшему развитию культуры в районе.

Л. ГОРДИЕНКО.

Собственник: КГКП "Редакция Нуринаской районной газеты "Нұра" при акиме Карагандинской области.	Редактор Д. Ж. АХМЕТОВ	Газета отпечатана в ТОО "Арко"	За достоверность приведенных в статьях сведений ответственность несут авторы. Уважая мнения наших корреспондентов, редакция не всегда их разделяет.	Индекс 65421 Тираж 1458 Заказ 43
Свидетельство о постановке на учет средства массовой информации № 2026-Г выдано Министерством культуры, информации и общественного согласия Республики Казахстан.	Пишите, заходите: 472410, пос. Киевка, ул. Сейфуллина, 32, Нуринаского района, Карагандинской области. Звоните: редактору - 22-4-77, корреспондентам - 21-4-37, 22-4-97.	Адрес: г. Караганда, ул. Ленина, 2. Телефон: 41-17-83. Печать офсетная. Объем 1,0 п.л. Газета выходит по субботам		